

**2026Z16259**

(ingezonden 15 juli 2026)

Vragen van het lid Vellinga-Beemsterboer en lid Klos (beiden D66) aan de minister van Infrastructuur en Waterstaat over waterproblematiek als gevolg van klimaatverandering.

Kunt u toelichten wat de opschaling van de Landelijke Coördinatiecommissie Waterverdeling naar het niveau "dreigend watertekort" op 1 juli concreet betekent en of u verwacht dat Nederland deze zomer opschaaft naar "feitelijk watertekort"?[1]

Deelt u de analyse van de voorzitter van de Landelijke Coördinatiecommissie Waterverdeling dat de huidige droogte steeds meer overeenkomsten vertoont met het uitzonderlijke jaar 1976 en dat de kans op zulke zomers door klimaatverandering toeneemt?[2]

Kunt u toelichten welke keuzes u in de verdringingsreeks voorziet als de droogte de rest van de zomer aanhoudt en op welk moment u de Kamer daarover informeert?[3]

Kunt u toelichten hoe u de zoetwatervoorziening voor drinkwater, landbouw, natuur en industrie borgt nu de verzilting in het benedenrivierengebied verder toeneemt en regionaal al onttrekkings- en beregeningsverboden gelden?[4]

Kunt u specifiek toelichten in hoeverre de huidige droogte en verzilting een concreet risico vormen voor een feitelijk drinkwatertekort voor consumenten op de korte en middellange termijn?

Hoe beoordeelt u de ecologische gevolgen van deze droogte, zoals vissterfte, blauwalg, botulisme, droogvallende nevengeulen en een landelijk verhoogd risico op natuurbranden?

Kunt u aangeven welke gevolgen de aanhoudende droogte heeft voor de staat van kades, dijken en funderingen?

Kunt u toelichten wat de lage waterstanden nu al betekenen voor de binnenvaart, waar schepen minder diep mogen varen, minder lading kunnen meenemen en verladers te maken krijgen met hogere transportkosten, laagwatertoeslagen en langere doorlooptijden?

Houdt het kabinet rekening met dreigende tekorten aan specifieke goederen en grondstoffen in Nederland als gevolg van de beperkte toevoer via de commerciële binnenvaart en zo ja, welke goederen betreft dit en hoe wordt dit gemonitord?

Kunt u aangeven of het kabinet een raming maakt van de economische schade van de droogte van 2026 voor Nederlandse handels-, productie- en industriebedrijven? Zo nee, kunt u toezeggen dit wel te doen?

Welke risico's ziet u door de aanhoudende droogte, hoge watertemperaturen en lage rivierstanden voor de koelwatercapaciteit van elektriciteitscentrales en in hoeverre brengt dit de

leveringszekerheid van energie in Nederland in gevaar?

Deelt u de opvatting dat extreme droogte en extreem hoogwater twee uitingen zijn van hetzelfde onderliggende probleem, namelijk klimaatverandering, en dat het waterdossier daarmee onlosmakelijk ook een klimaatdossier is?

Op welke wijze werkt u samen met de minister van Klimaat en Groene Groei (KGG) om te zorgen dat mitigatie en adaptatie op het klimaat- en waterterrein elkaar versterken?

Bent u bekend met de stelling van hydrometeoroloog Jan Verkade dat de enige échte, structurele oplossing voor de toenemende droogte- en waterproblematiek ligt in het drastisch verminderen van de CO<sub>2</sub>-uitstoot? Deelt u deze visie en is het kabinet bereid om op basis hiervan extra (mitigerende) maatregelen te treffen om gegarandeerd aan de nationale en internationale klimaatafspraken te voldoen?

Bent u van mening dat Nederland genoeg doet om de effecten van klimaatverandering tegen te gaan via mitigatie en adaptatie? Zo nee, waar is extra inzet nodig en welke rol ziet u voor zichzelf daarin?

Kunt u per hoofdaanbeveling van het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL)-rapport "Voorbij de risico's"[5] op het waterdossier aangeven welke door u in de Ontwerp-Nationale Klimaatadaptatiestrategie is overgenomen en welke niet en wat de reden is bij de aanbevelingen die u niet heeft overgenomen?

Kunt u toelichten of het Deltaprogramma Zoetwater, de Nationale Klimaatadaptatiestrategie en het uitgangspunt "water en bodem sturend" in hun huidige vorm toereikend zijn voor zomers als deze, of dat u versnelling nodig acht en wat die versnelling dan concreet zou inhouden?

Kunt u een reflectie geven op het bericht dat Waterschappen pleiten voor Europese regels om te voorkomen dat Nederland niet alleen een 'restje rivierwater' krijgen?[6]

Bent u bekend met de berichtgeving dat de burgemeester van Valkenburg aan de Geul vijf jaar na de watersnood van 2021 spreekt van "een ramp na de ramp", omdat particulieren achterbleven met een restschuld van 15 tot 45 procent en hoe beoordeelt u die kwalificatie?[7]

Kunt u toelichten hoe het kan dat van de door Deltares becijferde schade van circa 433 miljoen euro ten minste vijftien miljoen euro die voor gedupeerden bestemd was hen nooit heeft bereikt en bent u bereid te bezien of die middelen alsnog ten goede kunnen komen aan de resterende schade in het gebied?[8]

Wat zegt het volgens u over de uitvoerbaarheid van de regelingen dat gemeenten als Gulpen-Wittem en Meerssen speciale medewerkers moesten aanstellen om inwoners door het "woud aan regels" te loodsen[9] en welke opvolging geeft u aan de conclusie van het Wetenschappelijk Onderzoek- en Datacentrum (WODC) dat de Wet tegemoetkoming schade bij rampen niet toekomstbestendig is?[10]

Kunt u aangeven hoe hoog de verzekeringsgraad tegen overstromings- en wateroverlastschade nu is onder huishoudens en onder mkb'ers, welk streefcijfer u hanteert en met welke instrumenten u die graad wilt verhogen?

Kunt u toelichten of het beperken van de langdurige nasleep van een watercrisis, dus herstel, schadeafhandeling en verzekerbaarheid, expliciet onderdeel is van de derde laag van de meerlaagsveiligheid en van het Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP)? Zo niet, kunt u toezeggen dit onderdeel te laten zijn van de Nationale Klimaatadaptatiestrategie?

In de Nationale Klimaatadaptatiestrategie kondigt u een klimaatadaptatieladder en een herziene klimaatschadeschatter aan, maar kunt u aangeven wanneer die ladder er ligt, of daarin ook wordt vastgelegd welk deel van de restschade bij inwoners en ondernemers mag blijven liggen en hoe deze ladder zich verhoudt tot de Wet tegemoetkoming schade bij rampen, waarvan het WODC concludeerde dat die niet toekomstbestendig is?

Kunt u deze vragen binnen de gebruikelijke termijn van drie weken beantwoorden, in plaats van verlenging tot zes weken, gezien de urgentie van het onderwerp?

[1] Telegraaf, 'Nederland zucht onder aanhoudende droogte, zorgen om watertekort groeien: 'Het is alle hens aan dek'' (<https://www.telegraaf.nl/nieuws/nederland-zucht-onder-aanhoudende-droogte-zorgen-om-watertekort-groeien-het-is-alle-hens-aan-dek/158461757.html>)

[2] NOS, 12 juli 2026, 'Nederland stevent af op watertekort: 'We moeten keuzes gaan maken'' (<https://nos.nl/nieuwsuur/artikel/2622789-nederland-stevent-af-op-watertekort-we-moeten-keuzes-gaan-maken>)

[3] NOS, 12 juli 2026, 'Nederland stevent af op watertekort: 'We moeten keuzes gaan maken'' (<https://nos.nl/nieuwsuur/artikel/2622789-nederland-stevent-af-op-watertekort-we-moeten-keuzes-gaan-maken>)

[4] Rijkswaterstaat, 24 juni 2026, 'Droogte neemt toe, waterbeheerders nemen extra maatregelen' (<https://www.rijkswaterstaat.nl/nieuws/archief/2026/06/droogte-neemt-toe-waterbeheerders-nemen-extra-maatregelen>)

[5] PBL, 26 mei 2026, 'Voorbij de risico's' (<https://www.pbl.nl/system/files/document/2026-05/pbl-2026-voorbij-de-risicos-keuzes-klimaatbestendig-nederland-5973b.pdf>)

[6] NOS, 14 juli 2026, 'Waterschappen willen Europese regels 'zodat we niet alleen restje rivierwater krijgen'' (<https://nos.nl/artikel/2622942-waterschappen-willen-europese-regels-zodat-we-niet-alleen-restje-rivierwater-krijgen>)

[7] L1Nieuws, 9 juli 2026, 'Vijf jaar na hoogwater is burgemeester vernietigend over schadeafhandeling: 'Een ramp na de ramp'' (<https://www.l1nieuws.nl/nieuws/3205028/vijf-jaar-na>

hoogwater-is-burgemeester-vernietigend-over-schade-afhandeling-een-ramp-na-de-ramp)

[8] L1Nieuws, 9 juli 2026, 'Vijf jaar na hoogwater is burgemeester vernietigend over schade-afhandeling: 'Een ramp na de ramp' (<https://www.l1nieuws.nl/nieuws/3205028/vijf-jaar-na-hoogwater-is-burgemeester-vernietigend-over-schade-afhandeling-een-ramp-na-de-ramp>)

[9] L1Nieuws, 10 juli 2026, 'Vijf jaar na het hoogwater: minstens 15 miljoen euro bereikte gedupeerden niet' (<https://www.l1nieuws.nl/nieuws/3203442/vijf-jaar-na-het-hoogwater-minstens-15-miljoen-euro-bereikte-gedupeerden-niet>)

[10] Open Overheid, 13 maart 2025, 'Eén loket verkend' (<https://open.overheid.nl/documenten/ef58ddaf-7373-44cd-b355-f5cba486d9b7/file>)